

Vila Gulescu (1910), creație a arh. Constantin N. Simionescu, la comanda lui Vasile Gulescu, este un exemplu de stil neoromânesc (prin ancadramente, brâul exterior, arcade, foișor etc. din piatră de Albești), tipic pentru această regiune, o combinație eficientă între elemente ale arhitecturii și locuirii tradiționale și varianta regională a stilului Art Nouveau de sorginte europeană.

Ansamblul cuprinde și un canton-anexă, model tip pentru adăpostul grădinarului, ce amintește de cule (reședințe rurale fortificate din sudul Carpaților), având aceeași expresie în stil național.

Vila Gulescu și cantonul silvic, foto din arhiva Pro Patrimonio.

„Destinațiunea sa este de a servi de vilă, locuință de vară și iarnă sau un mic sanatoriu.”
Arhiva Gulescu, extras,
Act de expertiză, 1927

Ansamblul Gulescu a supraviețuit războaielor mondiale și epocii comuniste, când proprietatea a fost declarată rezervație de semințe exotice de către Ocolul Silvic Muscel.

Vila și Parcul Gulescu au intrat în proprietatea fundației Pro Patrimonio în anul 2002, ca urmare a donației făcute de una dintre fiicele lui Vasile Gulescu, Irina Gulescu (†2002). Probabil că ea a fost ultima descendentă ereditară (alături de sora sa geamănă Viorica Gulescu, †2001) a acestei ramuri a uneia dintre cele mai vechi familii românești, a cărei istorie începe în secolul al XV-lea și are un rol decisiv în politica de modernizare a statului și națiunii române.

Prin gestul lor, fundația a primit misiunea de a conserva, studia și promova valori de patrimoniu, preluând nu numai ansamblul arhitectural și peisager, ci și tot mobilierul original, diverse obiecte de uz zilnic, tablouri, artă decorativă, covoare, corpuri de iluminat, biblioteca, scrisorile și arhiva familiei.

Fundația Pro Patrimonio este o organizație neguvernamentală nonprofit internațională, cu filiale în România (București), Marea Britanie și Franța. Înființată în anul 2000, fundația derulează o serie de proiecte care au ca misiune principală conservarea, salvarea și reactivarea patrimoniului cultural, cu precădere arhitectural. Acțiunile se concentrează pe proiecte practice de protejare și reabilitare a patrimoniului, precum și pe implicarea și conștientizarea de către comunități a propriei identități, a memoriei și valorii moștenirii culturale. Fundația Pro Patrimonio susține ideea că patrimoniul este responsabilitatea fiecărui cetățean.

Patrimoniul construit din România se află într-o stare îngrijorătoare, protejarea și conservarea fiind imperative. Pro Patrimonio derulează, cu ajutorul formidabil a peste 100 de voluntari, în special tineri, o serie de proiecte în jurul mai multor monumente istorice de arhitectură, destinate salvării patrimoniului, educării și conștientizării în rândul cetățenilor a importanței moștenirii culturale.

Parteneri: World Monuments Fund, Rațiu Family Charitable Foundation, National Trust UK, INTO, Ordinul Arhitecților din România, Europa Nostra, Fundația Prințul de Wales România, Leroy Merlin România, Holcim România, UiPath Foundation.

FUNDAȚIA PRO PATRIMONIO

Str. Pictor Verona 13, București 1, România
CUI: 132 12 145
LEI/IBAN: RO87 BTRLRON CRTOP 5783 7902
EURO/IBAN: RO02 BTRLER CRTOP 5783 7901
SWIFT: BTRLRO22
Banca Transilvania, București, România

propatrimonio.org
fb.com/FundatiaProPatrimonio

© Design Nona Petre

ANSAMBLUL GOLESCU

Observator de Peisaj Cultural în Câmpulung Muscel

— Cod AG-II-m-B-13530, Lista Monumentelor Istorice 2015 —

propatrimonio.org
fb.com/FundatiaProPatrimonio

Vila și Parcul dendrologic Gulescu din Câmpulung Muscel, aflate astăzi în proprietatea Fundației Pro Patrimonio, constituie un ansamblu deosebit de valoros de arhitectură și amenajare peisageră (cod AG-II-m-B-13530, Lista Monumentelor Istorice 2015).

Numele Gulescu aparține uneia dintre cele mai vechi familii valahe, din sudul Carpaților, care, prin cărțurari de seamă, politicieni și intelectuali, a contribuit cultural, economic și politic la procesul de modernizare a poporului român.

Vasile Gulescu, 1913, colecția Muzeului Golești din Ștefănești, jud. Argeș.

Vasile Gulescu (1875–1920), inginer silvic născut la București, construiește vila cu parter și etaj în 1910, cu rol de casă de vacanță, pe dealul vestic, cu vedere spre orașul Câmpulung Muscel, numind-o apoi **Vila Ștefan**, în amintirea fiului său, erou căzut la datorie în timpul Primului Război Mondial.

Silvicultor pasionat, Gulescu a conceput parcul grădină din jurul casei, pornind de la o pădure naturală și aclimatizând specii exotice, silvice și ornamentale, aduse la începutul secolului trecut din străinătate.

Parcul cu o suprafață de peste 3 ha, un exemplu de patrimoniu arboretal de excepție și biodiversitate conservate intact, cuprinde arbori cu vârste de peste 100 de ani, puțin întâlniți în zona Muscelului. Terasale și scările sunt construite din zidărie de piatră locală de Albești fără mortar.

„Terenul are cca 30.000 mp formând un parc, în patru serii de terase, mărginite cu taluzuri de piatră cioplită, cu cinci scări mari de piatră de Albești, cu alei pietruite. Totul are peluze de flori și plante, pomi de esențe rare, având o bună orientare și o minunată vedere asupra peisajului înconjurător.” Arhiva Gulescu, extras, Act de expertiză, 1927

Contribuția lui Vasile Golescu la silvicultura românească

Fiu al lui Alexandru G. Golescu (supranumit „Negru” sau „Arăpilă”, 1819–1881, remarcabil om politic și participant la Revoluția de la 1848 și ministru în guvernul lui Carol I), Vasile Golescu (1875–1920) se naște și moare la București.

Inginer silvic, cu studii în Franța, absolvent în 1897 al Școlii de Ape și Păduri (École des Eaux et Forêts) de la Nancy, Vasile Golescu ajută la dezvoltarea învățământului silvic autohton bazat pe practică.

Vasile Golescu (rândul doi, al treilea de la stânga la dreapta, cu canotieră) alături de promoția din 1897 a Școlii de Ape și Păduri din Nancy, Franța.

La 1903 se căsătorește cu Maria Eugenia Cantili (fiica generalului Grigore Cantili din Bacău), cea care îi va fi alături în demersul de creare a Ansamblului Golescu din Câmpulung. Împreună au șase copii.

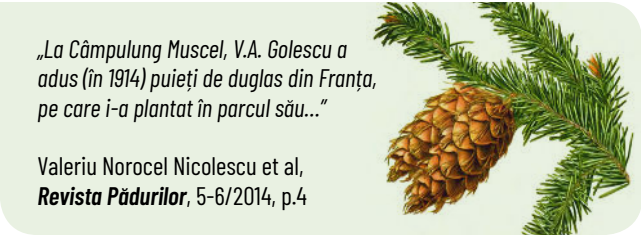

Maria Cantili, foto din arhiva Vilei Golescu.

Vila Golescu (Ștefan), carte poștală de epocă.

Este susținătorul unor măsuri de protecție a naturii și de gestionare a pădurilor precum și al unor inițiative sistematice de import și aclimatizare de plante din America de Nord, Asia, bazinul mediteranean etc.

A condus Ocolul Silvic din Câmpulung Muscel, a fost secretarul Societății „Progresul Silvic” (fondată la 1886) și colaborator al Revistei Pădurilor și al altor publicații franceze de profil.

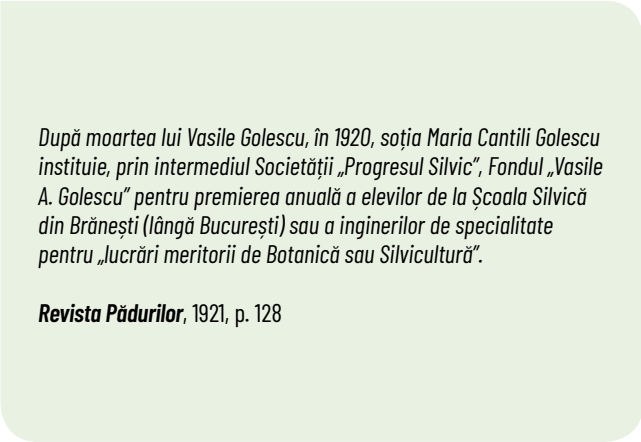
Vasile Golescu, însemnări privind Regimul silvic din România, cca 1905.

Vasile Golescu contribuie cu studii și cercetări importante, recunoscute și astăzi, la cunoașterea fondului forestier din Munții Muscelului, cel mai relevant fiind studiul din 1906 despre răspândirea și ecologia pinului-de-pădure (*Pinus sylvestris* L.).

Pădure de *Pinus sylvestris*, foto Wikimedia Commons.

Vasile Golescu a lăsat în urma sa o impresionantă bibliotecă cu titluri de specialitate și o arhivă personală care include o listă manuscrisă din 1909 cu arborii, arbuștii și florile plantate de el în parcul dendrologic din Câmpulung Muscel, adevărată rezervație botanică și naturală.

Prin crearea Ansamblului Golescu din Câmpulung și prin contribuțiile sale privind studierea fondului forestier și botanic, înființarea învățământului modern de silvicultură (și, probabil, Codul Silvic din 1910), Vasile Golescu ne-a lăsat moștenire, la începutul secolului trecut, un peisaj cultural extrem de valoros, de interes public.

Rațiunea sa de ocrotire și conservare a resurselor naturii este la fel de relevantă și astăzi pentru sănătate, protecția mediului, a pădurilor și a menținerii echilibrului ecologic în contextul defrișărilor locale masive și al schimbărilor climatice globale considerate nocive și ireversibile.

Vedere din parc către Vila Golescu, foto Raluca Munteanu, 2020.

Art. 1. „O grădină istorică este o compoziție arhitecturală și vegetală care, din punct de vedere al istoriei sau artei, prezintă un interes public”. Ca atare, aceasta este considerată a fi monument.

Art. 2 „Grădina este o compoziție arhitecturală al cărei material este în principal vegetal deci viu, și ca atare perisabil și care poate fi reînnoit.”

Carta Grădinilor Istorice, Florența, 1981-1982

„Art. 1. a) peisajul desemnează o parte de teritoriu perceput ca atare de către populație, al cărui caracter este rezultatul acțiunii și interacțiunii factorilor naturali și/sau umani; (...)

d) protecția peisajului cuprinde acțiunile de conservare și menținere a aspectelor semnificative sau caracteristice ale unui peisaj, justificate prin valoarea sa patrimonială derivată din configurația naturală și/sau de intervenția umană”.

„(...) peisajul contribuie la formarea culturilor locale și (...) este o componentă de bază a patrimoniului natural și cultural european, contribuind la bunăstarea umană și la consolidarea identității europene,

(...) peisajul este o parte importantă a calității vieții pentru oamenii de pretutindeni: în areale urbane sau rurale, în areale degradate sau în cele care se prezintă într-o stare perfectă, în spații recunoscute ca fiind de o frumusețe deosebită, precum și în cele obișnuite”.

Extras din Preambul,
Convenția Europeană a Peisajului, Florența, 2000